

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. Vtrum corpus Christi prout est in hoc sacramento, possit videri ab aliquo oculo saltem glorificato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Probatu Primò, Quia sic Corpus Christi haberet modum existendi spiritalem & indiuisibilem extra Sacramentum, scilicet in aère, & in cælo: quod est prorsus inauditum, & implicite est contra doctrinam Ecclesie; quæ dum docet Corpus Christi sic esse in Eucharistia, implicite negat illud sic esse alibi. Dogmata enim fidei, quæ aliquid peculiare affirmant, habent vim exclusiuam. Vt cum fides docet Filium assumpsisse naturam humanam, implicite insinuat Patrem, aut Spiritum sanctum non assumpsisse. Sic cum docet tres esse personas diuinas, insinuat non esse plures. Ergo pari modo cum docet Christum in Eucharistia esse spiritalem, inuisibilem, & indiuisibilem modo; insinuat eum sic non esse alibi. Secundò, Quia in cælo tot essent replicationes Corporis Christi, quot ab initio fuerunt consecrationes, æque in dies auergerentur. Tertio, Christus quotidie ascenderet in cælum, sicut olim semel ascendit. Denique, ille modus existendi, non est conueniens functionibus humanæ naturæ: ergo non debet extra Eucharistiam; ob quam solam institutus est, conseruari.

Dico Secundò, Corpus Christi non definit ibi esse per solam mutationem factam in speciebus. Est contra Caietanum hoc loco. Probatu, Quia corpus habebat hic veram præsentiam, & sibi intrinsicam, quam corruptis speciebus amittit: ergo non definit hic esse per solam extrinsecam denominationem, sed amittit intrinsicam præsentiam, seu intrinsicam ubi.

41 Nec desinit hic esse per solam mutationem factam in speciebus.

Obiectio.

Dices, Deus definit esse in creatura per mutationem solius creaturæ: ergo similiter dici poterit de Corpore Christi.

Solutio.

Respondeo, Desinente creatura, definit quidem Deus esse in illa, non tamen definit esse in illo spatio, in quo erat creatura, sed semper manet præsens ibi, sicut antè, ac proinde nõ immutatur. Quod si desineret esse in eodem spatio, verè immutaretur. Quare ne faciamus mutabilem, ponimus immensum. Secus est de Corpore Christi, quod non manet præsens eidem spatio corruptis speciebus.

42 Anitur modum existendi indiuisibilem.

Dico Tertio, Corpus Christi non solum amittit præsentiam ad hoc spatium, sed etiam absolutè modum existendi indiuisibilem. Patet, Quia nusquam retinet hunc modum, speciebus sacramentalibus desitis.

43 Desinit hic esse per subtractionem influxus diuini.

Dico Quarto, Christus videtur desinere esse in Eucharistia per subtractionem influxus, & deperdentia, qua diuinitus ibi fuit positus. Probatu, Quia non retinet duas dependentias substantiales, duas replicationes, vt dictum est: ergo definit secundum alteram: non secundum eam, quam habet in cælo, (nam illa non terminatur ad Corpus Christi, vt est in Eucharistia:) ergo secundum eam quæ ponitur in Eucharistia.

Dices: Ergo si Christus non haberet modum essendi naturalem, desineret in nihilum.

Respondeo, Posita tali hypothese, conueniret non desinere in nihilum, sed alibi conseruari secundum illum modum existendi. Si quis tamen supponat ita desinere, vt nunc desinit, & non habere alibi esse, potest concedere desierum in nihilum: sicut per actionem transubstantiationis, si alibi non esset, quodammodo ex nihilo crearetur. Neque mirum est, ex mira hypothese mira sequi.

ARTICVLVS VII.

Utrum Corpus Christi, prout est in hoc Sacramento, possit videri ab aliquo oculo, saltem glorificato?

Respondeo, Nõ posse videri oculo corporali, vt est in hoc Sacramento. Est communis sententia Doctorum dist. 10. exceptis Nominalibus.

44 Non potest hic videri oculo corporali.

Probatu Primò, Ratione D. Thomæ: Quia corpus visibile debet immutare mediũ per sua accidentia aut qualitates diffundendo species visibiles: sed qualitates Corporis Christi non possunt immutare medium: ergo hoc Corpus non potest videri naturaliter. Maior patet. Probatu minor, Quia qualitates Corporis Christi sunt hic mediante substantia, scilicet mediante Corpore Christi, ac proinde indiuisibiliter: vnde non habent per se habitudinem ad species panis, vel ad corpus circumstantis; id est, non coextenduntur speciebus panis vel spatij: ergo non possunt species visibiles diffundere.

Secundò, Quia accidentia Corporis Christi sunt hic per modum substantia; id est, secundum eum modum, qui conuenit substantia per se, vt præscindit ab accidentibus sensibilibus: atqui substantia per se non est visibilis, aut imaginabilis: ergo nec accidentia, vt sunt in Eucharistia.

Quæ ratio etiam probare videtur, nec supernaturaliter quidem videri posse. Nam oculus corporeus nõ potest eleuari in sua operatione ad videntiam substantia rei in se, vt præscindit ab accidentibus sensibilibus. Quod cõfirmatur, quia Corpus Christi non potest videri ab oculo intuitiue, sine modo illo, sub quo existit atqui hic modus penitus est inuisibilis, vt pote extra rationem obiecti sensibilis; sicuti sonus videri non potest: ergo & Corpus Christi affectũ hoc modo, est penitus inuisibile. Maior probatur, quia sicut non potest videri corpus, quod est extensum, nisi videatur illa extensio; ita etiã non potest videri inextensum, seu collectum in statu indiuisibilem, nisi ille status & modus videatur; visio enim fertur in re, prout est in se; nec potest eam abstrahere à suo modo absoluto, qui illam immediatè afficit. Cõfirmatur, Nõ potest videri nisi in certo spatio vel diuisibili vel indiuisibili: ergo non potest videri, nisi cum illo modo, quæ habet in spatio. Quare sicuti substantia spoliata colore & luce, non est visibilis, ita etiam color & lux spoliata extensione, non sunt villo modo visibilia.

45 Ne quidem supernaturaliter.

Dices Primò, D. Thom. ad 2. ait, Oculũ Christi videre seipsum sub Sacramento existentem; tamen non videre modũ existendi. Respondeo, Ob hoc argumentum Thomistæ passim existimant oculũ Christi videre seipsum, quatenus est in hoc Sacramento. Sed contra, Si oculus Christi potest seipsũ videre, vt est in Eucharistia, cur non etiam oculi Beatorũ? nec enim species impediunt: quia nõ solum interius latet, sed etiã est in superficie. Vnde forsasè D. Tho. solum vult dicere, oculũ Christi, vt est in hoc Sacramento, videre seipsum, nõ vt est in Sacramento; sed vt est in cælo: ita vt oculus videns, & visio sit in Sacramento, res visa in cælo. Quia probabile est, per concomitantiam visionem sui, quam habet de se in cælo, esse in Sacramento.

46

Nec se ipsum hic videri corporali oculo.

L 11 Dices

Dices Secundò, Si lux vel color cõtraferetur in punctum, & tunc continuè multiplicaretur per replicationem sui in aliquo subiecto vel spatio, haberet rationem continui: ergo posset videri: atqui sic fit in hoc Sacramento: ergo &c. Respondeo, Non haberet rationem continui materialis, & quãtitatiui, quod per partes diffunditur; sed spiritalis, quod per se totum diffunditur, ita vt totum sit in singulis punctis: vnde non esset visibilis.

DVBIVM I.

An saltem intellectu possit conspici hoc Corpus & quomodo?

47
Christus
hic videtur
à beatis
supernaturaliter.

Respondeo, & Dico Primò, Dubitandum non est, quin lumine supernaturali, tum in diuinâ essentiâ per cognitionem matutinam; tum extra per cognitionem vespertinam, possit hoc Corpus cum suo modo existendi intuitiue cerni.

48

Dico Secundò, Etsi lumine naturali non possit hic modus existendi perfectè cognosci ab Angelo; probabile tamen est, posse ipsum Corpus Christi cerni ab illo in Eucharistia.

Prior pars, Est D. Thomæ & cõmunis sententia Doctõrũ: quia hic modus existendi Corporis Christi, in sua ratione est omnino supernaturalis; ac proinde supra naturalem cognitionem Angelicam. Potest tamen hic modus imperfectè cognosci ex analogia eius modi, quo existunt res spirituales; qui modus Angelo satis perspectus est.

49
Et naturaliter
cognoscitur ab
Angelis.

Altera pars est Scoti d. 10. q. 8. Oceami, & Gabrielis lect. 45. pro qua aliquot rationes adfert Scotus. Probatur Primò, Quia Angelus naturaliter facillè videt ibi non esse substantiam panis; & accidentia sine subiecto conseruari; vnde facillè colligit ibi esse Corpus Christi. Sed hæc ratio solum probat, illud coniecturâ cognosci, supposita generali fide, vel cognitione huius mysterij; non autè cognosci intuitiue. Vnde Probatur Secundò: Corpus Christi est quiddã naturaliter ab Angelo intelligibile: Neque hoc tollitur per illum modum indiuisibilem existendi; nam hic modus est illi corpori accidentarius, & quasi superueniens illius substantiæ; vnde non potest auferre id, quod prius naturâ, & per se, corpori conuenit. Neque indiuisibilitas impedit; quia hic modus existendi non repugnat obiecto intellectus Angelici, sicut repugnat obiecto sensus. Neque etiam necesse est illum modum intuitiue cognosci; satis est cognosci per analogiam alterius modi naturalis.

Et demonstus.

Ex his sequitur, etiam Dæmones Christi presentiam in Eucharistia naturaliter posse cognoscere. Sed ex hoc adpectu non accipiunt aliquam voluptatem, sed summum horrorem, sicut reus ex presentia Iudicis.

DVBIVM II.

Utrum Christus possit videre in Sacramento oculo corporali ea quæ circumstãt hostiam, vel alias operationes sensuum, aut intellectus habere?

50
Christus
hic naturaliter
non potest vti
sensibus.

Respondeo, & Dico Primò, Naturaliter non potest vti sensibus exterioribus, vel interioribus in Eucharistia. Ratio est, Quia ad hoc requiritur instrumentorum extensio certæque conformatio, & spirituum animalium cooperatio.

Dico Secundò, Ob eandem causam non potest

naturaliter intelligere cum conversione ad phantasmata; id est, cooperante phantasiâ.

Potest
naturaliter
intelligere
absque
conversione ad
phantasmata.

Dico Tertiò, Videtur tamen naturaliter posse elicere actus intellectus nõ dependentes villo modo ab vso phantasiæ. Ratio est, Quia hi sunt merè spirituales, nec dependent à corporali figurâ, vel cõformatione instrumentorum: modus enim ille existendi indiuisibiliter, est illis actibus naturalis. Idem dicendum de actibus voluntatis. Dices, Vis creata non potest vllum actum vel effectum replicare infinities, sic vt illa replicationes sint naturaliter separabiles. Respondeo, verum est: Vnde hæc intellectio non poterit elici naturaliter sub omnibus punctis hostiæ, sicut Corpus Christi & Anima sub omnibus punctis ponitur; sed sub aliquo puncto vel particulâ, vbi Christo placuerit.

51
Et quini-
tus videt
& audire
Sacerdotè
&c.

Dico Quarto, Valdè probabile est, Christum in Eucharistia virtute diuina oculo corporali videre Sacerdotè, & alios presentes; audire eius vocem; & reliqua. Probatur Primò, Quia cum Dominus per hoc Sacramentum nobiscum habitet corporaliter; omnino decebat, vt haberet aliquod nobiscum corporale commercium per sensus corporales, neque ibi esset modo stupido, & mortuo. Secundò, Quia Deo id facillimè est, vel dando species indiuisibiles Christi oculo; vel singulari modo concurrente cum oculo, vt etiam sine speciebus, & spiritibus animalibus videat.

ARTICVLVS VIII.

Utrum, quando in hoc Sacramento miraculosè apparet caro, vel puer, sit ibi Corpus Christi?

D. Thomas ponit hic duos modos, quibus tale quid potest apparere. Circa quæ:

52
Duplex
modus
quo Chi-
stus in S.
Eucharis-
tia appa-
ret.

Notandum Primò, & sibi intrinseca figura appareat; vt docet Gabriel lectioe 51. citans etiam Alexandrum Alessem. Nam exhibuit se aliquando ob singularem deuotionem seruorum suorum in forma pulcherrimi pueri, & permisit se amplecti, & exoculari; vt refert Paschasius lib. de Corpore Domini cap. 14. de quodam Sacerdote, qui id à Domino impetrauit; cuius precibus rursum in pristinam Sacramenti formam est immutatus. Credibile tamen est id esse perrarum; & frequentius fieri (vt docet D. Thomas) vel solâ oculorũ immutatione, vel circũpositione figura humanæ circa Eucharistiam. Non tamen virget quod hic obijcit D. Thomas contra priorem modum, scilicet Christum nõ posse in propria specie videri, nisi in vno loco: hoc enim supra q. 75. a. 1. n. 25. retutum est; & patet ex apparitione, quæ facta est Paulo in viâ, vbi Dominus Paulo in propria & intrinseca specie apparuit, etsi etiam secundum eandem speciem esset in celo.

Vt puer.

Notandum Secundò, Quando hostia videtur versa in carnem, vel species vini in Sanguinem; dupliciter id fieri potest, iuxta D. Thomã. Primò, Sine vlla intrinseca mutatione specierum, per solâ immutationem oculorum, vel aëris; & tunc sine dubio manet Christi Corpus sub speciebus: quomodo credendum est fieri, quando hæc species parum durat. Secundò, Si Deus mutet ipsas species sacramentales, inductis quibusdam qualitatibus sensibilibus

53
Item du-
plex mo-
dus quo
hostia vi-
detur versi
in carnem,
vel sangui-
nem.